

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА (ПЕДАГОГІЧНА)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Французька мова і література, англійська мова»

Спеціальність В11 Філологія

Спеціалізація В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича практика (педагогічна)
Викладач (і)	Білас Андрій Андрійович Луцик Наталія Миколаївна
Контактний телефон викладача	068 136 74 14
E-mail викладача	andriy.bilas@pnu.edu.ua nataliia.lutsyk@pnu.edu.ua
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з розкладом консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Виробнича (педагогічна) практика в системі вищої освіти для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька є компонентом професійної підготовки до педагогічної діяльності та є видом практичної діяльності майбутніх фахівців щодо здійснення навчально-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти, включаючи організацію навчальної діяльності, методичну роботу з дисципліни, набуття вмінь і навичок практичної викладацької діяльності. Виробнича (педагогічна) практика проводиться на четвертому році навчання та є складовою частиною освітнього процесу здобувачів вищої освіти, обов'язковим компонентом підготовки педагогічних працівників, що забезпечується поєднанням теоретичної підготовки з практикою. Виробнича (педагогічна) практика сприяє виявленню здібностей здобувачів вищої освіти до педагогічної діяльності та формуванню психологічної готовності до входження у професію. Студенти першого (бакалаврського) рівня проходять виробничу практику (педагогічну) у ЗЗСО у 8-му семестрі, проводячи уроки французької мови та виконуючи функції класного керівника. Практика завершується підготовкою документації та звітом про проходження практики (залік).

Методи навчання: усна доповідь, метод консультативної практики, метод спостереження, аналізу, оцінювання, планування, контролю, метод зворотного зв'язку, метод діалогу та полілогу з аудиторією, навчальна дискусія, демонстрація, інтерактивний метод, метод практичної взаємодії, евристична бесіда, навчальний тренінг, метод нормування та регулювання, інформаційно-комунікаційні методи, метод самостійної роботи.

Методи контролю: підсумковий контроль (аналіз та самоаналіз проведених занять, оцінка виконання всіх завдань з практики, письмовий звіт, захист матеріалів практики). Залік.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: Формування фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, міжкультурного та інноваційного характеру в галузі викладання

французької мови: оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання іноземних мов, формування у них професійних умінь та навичок для здійснення навчально-виховного процесу з іноземної мови у ЗЗСО, а також самостійно вирішувати типові професійні завдання, передбачені вимогами до студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька як вчителя французької мови; застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних завдань в галузі навчання іноземних мов у загальноосвітній школі.

Цілі: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення практичних занять в учнівських групах та характеризується невизначеністю умов і вимог, у вчительській діяльності; набуття студентами професійного досвіду з виконання функціональних обов'язків вчителя; вироблення і вдосконалення умінь самостійного проектування й здійснення процесу в учительській діяльності; формування мотивації до поглибленого вивчення теоретичних та методичних засад викладання французької мови, також розвиток стійкого інтересу до викладацької діяльності з використанням сучасних інновацій викладання; удосконалення і збагачення досвіду використання творчого підходу до самостійної професійної діяльності; закріплення, поглиблення та удосконалення вмінь і навичок з проведення організаційно-методичної, навчально-методичної, навчальної, виховної роботи з учнями.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 14 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 14 Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу, здатність добирати та використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання іноземних мов.

Результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 21. Володіти методикою проведення навчальних занять з іноземних мов, застосовувати різноманітні форми, прийоми, методи та технології ефективного навчання іноземних мов, аналізувати результати засвоєння матеріалу, оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	-
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	обов'язковий / вибірковий
8-й	035 Філологія	4	обов'язковий

Тематика навчальної дисципліни	
Тема	кількість год.

	лекції	заняття	сам. роб
<p>Тема 1. Організаційно- методична робота у закладах середньої освіти. Участь у роботі настановної конференції.</p> <p>Ознайомлення з програмою науково-педагогічної практики; ознайомлення з правами і обов'язками практиканта; призначення керівника; визначення термінів і особливостей організації практики; узгодження графіка консультацій; складання індивідуальних завдань; призначення відповідальних студентів за різні напрями роботи. Оформлення щоденника практики: фіксація мети і завдань, змісту практики.</p>			4
<p>Тема 2 . Ознайомлення з закладом загальної середньої освіти.</p> <p>Проведення бесід керівниками-методистами; ознайомлення з матеріально-технічною базою ЗЗСО, навчальними класами; разом з керівником планування порядку та термінів виконання завдань практики; узгодження індивідуального плану з груповим керівником і визначення теми та форми виступу на підсумковій конференції.</p>			10
<p>Тема 3. Вивчення документації, що регламентує діяльність ЗЗСО.</p> <p>Ознайомлення з діловою документацією ЗЗСО: аналіз плану роботи ЗЗСО за різними напрямками; протоколів засідань педагогічної ради; актуальних проблем, що обговорюються на засіданнях педагогічної ради; звітами, тощо. Ознайомлення з індивідуальними планами вчителів.</p>			10
<p>Тема 4. Вивчення документації, що регламентує процес професійної діяльності вчителя іноземної мови.</p> <p>Ознайомлення і аналіз навчальної документації з іноземної мови; навчальними планами вчителів, графіками організації навчального процесу, програмами з іноземної мови, навчально-методичними комплексами з іноземної мови.</p>			8
<p>Тема 5. Навчально- методична робота. Робота з методичними матеріалами.</p> <p>Відвідування уроків вчителів іноземної мови з метою спостереження за методикою організації і проведення уроків. Аналіз використаних форм, методів, засобів, методичного матеріалу під час уроків. Розробка методичних матеріалів до тем уроків. Розробка конспектів уроків, добір</p>			40

дидактичного матеріалу відповідно до змісту уроків.			
Тема 6. Навчальна робота. Відвідування уроків, підготовлених і проведених практикантами, аналіз і обговорення здобутків і труднощів, що виникли під час проведення уроків. Самостійне проведення 8 уроків.			60
Тема 7. Виховна робота. Складання психолого-педагогічної характеристики учнівської групи, за якою було закріплено практиканта. Виявлення проблем, що існують у міжособистісному спілкуванні між учнями. Підготовка і проведення 2-х виховних заходів. Відвідування виховних заходів, проведених іншими студентами-практикантами з аналізом і обговоренням.			20
Тема 8. Заповнення документів практики. Сформулювати мету та уточнити напрями роботи у ЗЗСО. Написати звіт з практики та оформити документи. Оформлення пакету звітної документації за результатами виробничої (педагогічної) практики у ЗЗСО.			10
Тема 9. Підготовка до підсумкової конференції. Виступ на конференції про хід практики, про основні напрями та форми роботи, виділення особливостей бази практики. Оформлення відеозвіту роботи. Представити відгук керівника бази практики; оформити матеріали практики (індивідуальний план, щоденник, звіт, виховні заходи, аналіз проведення звітних виховних заходів та надати груповому керівнику бази практики для оцінювання результатів практики).			10
Підсумок проходження виробничої (педагогічної) практики. Аналіз проходження практики			8
ЗАГ.:			180

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	На базах практики старости груп ведуть груповий журнал, де фіксують відвідування студентами освітнього закладу та проведення уроків і виховних заходів. Кожен урок оцінюється вчителем-предметником і методистом фахової кафедри. Результати поточного контролю є підставою для виставлення
---	---

	<p>підсумкової оцінки з виробничої (педагогічної) практики. Всі студенти-практиканти ведуть особистий щоденник практики для поточних записів та складання підсумкового звіту з практики. Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку відраховується з навчального закладу. Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які повинні пройти практику, їх дисципліни, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Звіт про проходження практики містить такі компоненти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуальний план навчально-виховної роботи. 2. Конспекти 5-ти уроків французької мови. 3. Аналіз 1-го уроку французької мови, проведеного іншим студентом-практикантом. 4. Сценарій виховного заходу з французької мови. 5. Аналіз 1-го виховного заходу з французької мови, проведеного іншим студентом-практикантом. 6. Щоденник виробничої (педагогічної) практики. 7. Методичну розробку одного з проведених виховних заходів (як класний керівник). 8. Психолого-педагогічну характеристику особистості школяра. 9. Характеристику студента-практиканта. 10. Звіт про виробничу (педагогічну) практику.
<p>Практичні заняття</p>	<p>Аналіз практичних занять проводиться за такою схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз методичної структури та змісту заняття; - організація початку заняття; - етап ознайомлення з новим мовним матеріалом; - етап тренування; - етап розвитку навичок аудіювання; - підсумковий етап засвоєння вивченого матеріалу.
<p>Оцінювання навчальної і виховної роботи з предмету</p>	<p>«Відмінно» (90-100 балів) виставляється, якщо урок або виховний захід проведено на високому науковому і організаційно-методичному рівні, на яких обґрунтовано ставилися і ефективно вирішувалися освітньо-виховні завдання, оптимально застосовувалися різноманітні і доцільні за даних умов методи навчання і прийоми активізації пізнавальної самостійної діяльності учнів (студентів) з урахуванням їх вікових, індивідуальних особливостей, підтримувалася атмосфера співробітництва учнів і практиканта, якщо студент проявив творчу самостійність у підборі навчального і дидактичного матеріалу при побудові, проведенні й аналізі заняття.</p> <p>«Добре» (70-89 балів) виставляється, якщо навчальне або виховне заняття проведено на належному згідно існуючих вимог науково-методичному рівні, якщо на ньому успішно вирішувалися освітні й виховні завдання, проте не завжди</p>

	<p>доцільно і ефективно використовувалися окремі дидактичні методичні прийоми і шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів, не повністю реалізувалися вимоги індивідуального й диференційованого підходу до уроку, якщо студент проявив самостійність в підборі навчального матеріалу, але допустив незначні методичні помилки в побудові і проведенні заняття.</p> <p>«Задовільно» (50-69 балів) ставиться, якщо студент в основному реалізував освітньо-виховні завдання, допускав істотні помилки методичного плану, недостатньо ефективно застосовував новітні методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну самостійну діяльність учнів, не завжди міг встановити контакт з ними, не завжди враховував свої помилки та недоліки.</p> <p>«Незадовільно» (25-49 бали) отримує студент, якщо на заняттях, проведених ним, не були виконані освітньо-виховні заходи, допускалися суттєві помилки при викладанні навчального матеріалу, не забезпечувалася організація самостійної діяльності учнів, якщо студент виявив поверхневі знання методики викладання предмету, ігнорував поради й зауваження вчителя-предметника.</p> <p>«Незадовільно» (1-24 бали) отримує студент, якщо не проходив виробничу (педагогічну) практику.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Для успішного проходження виробничої (педагогічної) практики та проведення контрольних заходів необхідним є виконання програми виробничої (педагогічної) практики. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на самостійний характер проходження виробничої (педагогічної) практики.</p> <p>Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf ;</p> <p>Положенню про організацію та проведення практики у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.50_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasy lia-stefanyka-.pdf .</p> <p>Зокрема, для успішного засвоєння програми практики практикант повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> – творчо готуватися до уроків; – надавати вчителю конспекти уроків; – використовувати навчальний матеріал креативного характеру; – підтримувати зворотній зв'язок зі учнями на всіх етапах проведення уроків; – брати активну участь у проведенні виховних заходів класу; – заохочувати учнів до спонтанного ситуативного мовлення на уроках, визнаючи їхні зусилля і досягнення;
--

- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- аналізувати проведені уроки;
- бути терпимим і доброзичливим до однокурсників і викладачів;
- брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль, конференції).

8. Рекомендована література

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с.
<https://kmaecm.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannyainozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka.pdf>
2. Білас А.А., Луцик Н.М. Виробнича педагогічна практика. Навчально-методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Філологія спеціалізації Романські мови і літератури (переклад включно), перша – французька. Івано-Франківськ: Копі-НВ, 2024.
<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3682>
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. - 3-тє вид., випр. К. : Академвидав, 2015. 304 с.
4. Компетентність в аудіюванні майбутнього вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування : колективна монографія / за заг. і наук. ред. Бігич О.Б. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2015. 168 с.
<http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/166/%D0%91%D1%96%D0%B3%D0%B8%D1%87%2C%20%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%2C%202015.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
5. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник. Колектив авторів під керівництвом С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2006..
6. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник. Кол. авторів Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Тезикова та ін. К.: Вид. центр «Академія», 2010.
7. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. К.: Ленвіт, 2008.
8. Практикум з методики викладання французької мови у середніх навчальних закладах (модульний курс): Посібник. Кол. авторів під керівництвом С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2006.
9. Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer (CECR).

Інформаційні ресурси:

1. <https://apprendre.tv5monde.com/fr>
2. https://www.lepointdufle.net/p/apprendre_le_francais.htm
3. <https://www.francaisfacile.com>
4. <https://www.podcastfrancaisfacile.com>
5. <https://www.fle.fr>

Білас Андрій Андрійович
(кандидат філологічних наук, доцент кафедри французької філології)

Луцик Наталія Миколаївна
(асистент кафедри французької філології)